

Επικίνδυνα παιχνίδια

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

βρύχια «TCG Hızırreis» και «TCG Sakarya» αλλά και το ιστορικό γιοτ «Savarona» του **Κεμάλ Ατατούρκ**. Οι εικόνες από την επίδειξη, με τον **Ερντογάν** να χαιρετά τον στόλο από το Ντολμάμπαχτσε, κατέκλυσαν τα τουρκικά μέσα ενημέρωσης, τα οποία μίλησαν για ένα «θέαμα που ενέπνευσε εμπιστοσύνη στους φίλους και φόβο στους εχθρούς».

Όμως πίσω από τα εντυπωσιακά εφέ, τις εικονικές πραγματικότητες, τους διαγωνισμούς για υποβρύχια ρομπότ και τις διαλέξεις πανεπιστημιακών και ναυάρχων, το «Teknofest - Mavi Vatan» αποτελεί κάτι πολύ περισσότερο: ένα εργαλείο πολιτικής νομιμοποίησης, μια τελετουργία εθνικιστικής ταυτότητας και μια αρένα αντιπαράθεσης μεταξύ καθεστωτικών και αντιπολιτευόμενων αφηγήσεων.

«Πανηγύρι εθνικής δύναμης»

Τα φιλοκυβερνητικά μέσα παρουσίασαν το φεστιβάλ ως ιστορικό ορόσημο. Η «Γαλάζια Πατρίδα» εμφανίζεται ως η λαϊκή αντανάκλαση ενός στρατηγικού δόγματος: η θαλάσσια ισχύς της Τουρκίας δεν είναι πια υπόθεση των ναυάρχων, αλλά γιορτάζεται ως πανεθνική εμπειρία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους νέους. Οι μαθητές καλούνται να ζωγραφίσουν πίνακες με θέμα το «Mavi Vatan», οι φοιτητές να συγγράψουν δοκίμια 500-1.000 λέξεων, ενώ οι διαγωνισμοί για «μη επανδρωμένα σκάφη» δίνουν την αίσθηση ότι μια νέα γενιά επιστημόνων και μηχανικών μεγαλώνει με το όραμα της «Εθνικής τεχνολογικής κίνησης».

Η συμβολική ένωση του «Savarona» του Ατατούρκ με το «TCG Anadolu» του Ερντογάν ερμηνεύεται ως συνέχεια της κυριαρχίας: από τον ιδρυτή της Τουρκικής Δημοκρατίας στον σημερινό ηγέτη που υπόσχεται να φέρει την Τουρκία σε θέση παγκόσμιας τεχνολογικής δύναμης μέσα σε 50 χρόνια.

Με αυτόν τον τρόπο, το «Teknofest» δεν παρουσιάζεται ως μια απλή έκθεση τεχνολογίας, αλλά ως μια μαζική πατριωτική τελετή, μια πολιτισμική επανεγγραφή της υπερηφάνειας γύρω από την εγχώρια αμυντική βιομηχανία.

Η αντιπολίτευση

Στον αντίποδα, τα αντιπολιτευόμενα και ανεξάρτητα μέσα βλέπουν το φεστιβάλ ως μια βιτρίνα που κρύβει την κοινωνική δυσπραγία. Τονίζουν την αντίφαση: την ώρα που ο Ερντογάν χαιρετά φρεγάτες στον Βόσπορο, εκατομμύρια νέοι βρίσκονται άνεργοι, κακοπληρωμένοι ή ετοιμάζονται να μεταναστεύσουν. Τα ποσοστά είναι αποκαλυπτικά: πάνω από 72% των νέων ηλικίας 18-25 ετών δηλώνει ότι θα έφευγε στο εξωτερικό αν είχε την ευκαιρία, ενώ το ποσοστό ικανοποίησης από τη ζωή στη χώρα είναι από τα χαμηλότερα στην Ευρώπη.

Για τους επικριτές, το «Teknofest» δεν είναι παρά μια προπαγανδιστική φιάστα που καλύπτει τη φτώχεια και τη μετανάστευση πίσω από πυροτεχνήματα, drones και πολεμικά πλοία. Η δε ηγετική θέση του γαμπρού του Προέδρου, **Σελτσούκ Μπαϊρακτάρ**, μετατρέπει το φεστιβάλ σε οικογενειακό και πολιτικο-επιχειρηματικό εγχείρημα, όπου η εξουσία, η αμυντική βιομηχανία και τα οικονομικά συμφέροντα συγχωνεύονται.

Το σύνθημα «Γαλάζια Πατρίδα» ερμηνεύεται από την αντιπολίτευση ως ανούσια στρατιωτικοποίηση της νεανικής ταυτότητας: οι μαθητές καλούνται να ζωγραφίσουν ή να γράψουν όχι για τις αγωνίες τους, αλλά για τη θαλάσσια κυριαρχία.

Ο συμβολισμός

Και οι δύο πλευρές πάντως επιστρατεύουν τον Ατατούρκ. Για την κυβέρνηση, το «Savarona» δίπλα στο «Anadolu» δείχνει ότι ο Ερντογάν συνεχίζει την αποστολή της εθνικής κυριαρχίας που ξεκίνησε ο Κεμάλ. Για την αντιπολί-

Στις 28 Αυγούστου άνοιξε τις πύλες του για το κοινό το «Teknofest 2025», το μεγάλο φεστιβάλ αεροναυπηγικής, διαστήματος και τεχνολογίας που οργανώνει στην Κωνσταντινούπολη τα τελευταία χρόνια το καθεστώς Ερντογάν

Όταν ο Ερντογάν μιλά για «Εβδομάδα νίκης» και για «ταξίδι στη Γαλάζια Πατρίδα», οι αντίπαλοι ρωτούν: «Νίκη για ποιον, όταν οι φοιτητές δεν μπορούν να πληρώσουν το νοίκι και οι νέοι μηχανικοί μεταναστεύουν στη Γερμανία;». Ετσι, το φετινό «Teknofest - Mavi Vatan» αναδεικνύει με πολύ χαρακτηριστικό τρόπο τη διπλή πολιτική πραγματικότητα της σημερινής Τουρκίας.

Για το καθεστώς, είναι μια ενοποιητική τελετή που συγχωνεύει τη νεολαία, τον Ατατούρκ, τον Ερντογάν και την αμυντική βιομηχανία σε ένα θριαμβευτικό αφήγημα τουρκικής ανάτασης. Για την αντιπολίτευση είναι μια προπαγανδιστική φιάστα που καλύπτει την οικονομική κρίση, βαθιάίνει τη στρατιωτικοποίηση και αποξενώνει τη νεολαία από την πραγματικότητα, προσπαθώντας να την υποτάξει σε μια κρατική ιδεολογία.

«Η αλήθεια βρίσκεται κάπου στη μέση: η

τευση, όμως, ο Ατατούρκ γίνεται το αντίβαρο: η λογική και ο εκσυγχρονισμός του ιδρυτή της Τουρκίας αντιπαράβλλονται στο προσωποπαγές και αυταρχικό θέαμα του Ερντογάν. Η κυβέρνηση παρουσιάζει το «Teknofest» ως εργαλείο σκληρής αλλά και ήπιας ισχύος: ένα λαϊκό πανηγύρι που εμπνέει τους νέους και στέλνει μήνυμα ισχύος στο εξωτερικό. Η αντιπολίτευση απαντά ότι η πραγματική ήπια ισχύς, η εκπαίδευση, ο πολιτισμός, η οικονομία έχουν καταρρεύσει και απομένει μόνο η επίδειξη σκληρής ισχύος για να καλύψει το κενό.

αμυντική βιομηχανία της Τουρκίας πράγματι σημειώνει εντυπωσιακή πρόοδο, όμως η πολιτική εργαλειοποίησή της εντείνει τον διχασμό», λέει στη Realnews έμπειρος Τούρκος αναλυτής, ενώ σημειώνει ότι η «Γαλάζια Πατρίδα», αντί τελικά να λειτουργεί ως συλλογικό όραμα, έχει μετατραπεί σε ένα ακόμα σύμβολο της βαθιάς και αδιέξοδης πόλωσης στη χώρα.